

BORDTALE VED NORSK REDAKTØRFORENINGES ÅRSMØTE, GRAND HOTEL
OSLO 29. MARS 1978

Det er heldigvis ingen dype problemer mellom presse og myndigheter i Norge. Med utgangspunkt i Grunnlovens § 100 og de andre vesentlige deler av vårt demokratiske samfunns-system kan vi glede oss over både å ha et fritt samfunn med god utfoldelse av de grunnleggende menneskerettigheter, samtidig som vi også kan glede oss over å ha en fri, uavhengig og ansvarlig presse.

Medlemmer av Regjeringen reagerer vel som folk flest, og kan stundom ergre seg over det vi kan oppfatte som dårlig

- 2 -

journalistikk. Men hvis vi sammenlikner vårt lille land med forholdene i resten av den store verden, kan vi i sannhet glede oss over å ha en presse som viser stort ansvar og måtehold i utøvelsen av den meget store trykkefrihet som samfunnet vårt garanterer.

Det har vært sagt at det er lett å representere Regjeringen overfor pressen, fordi norsk presse står i en takknemlighetsgjeld som kan måles i kroner ved bevilgninger over statsbudsjettet. Jeg oppfatter selv ikke den statlige pressestøtten som en gave fra staten til pressen, som pressen skal takke for, og som Regjeringen skal si vær så god for. Jeg oppfatter denne støtten som et middel til å opprettholde den frie presse. Hvis noen skal takke for dette, må det være oss alle.

Hvis jeg skal nytte det sjeldne høve jeg nå har til å kunne rette mine ord til redaktørene av hele den norske presse, vil det være ^{fristende} /å prøve meg med et lite, og kanskje godt råd om sans for proporsjoner.

Vi kan alle lett more oss over den engelske avis-overskriften fra tiden før flytrafikken kom, og det en dag var tåke i den engelske kanal. "Tåke i kanalen, Europa isolert", lød overskriften.

De nære ting er de mest takknemlige å skrive om, og for leserne ofte å lese om. Den lange og bitre, og også under tiden håpløse konflikten i Midt-Østen er kommet oss nærmere her i landet, fordi vi bidrar med en beskjeden styrke militære mannskaper til den FN-styrke som nå er under etablering. Det er en rimelig og riktig og viktig oppgave for norsk presse å gi rapporter om denne norske medvirkningen.

Men det vil være et nytt eksempel på mangel for sans for proporsjoner om Midt-Østen-konflikten etter hvert i norsk presse vesentlig gjengis i beretninger fra norske Ola-gutter i eksotiske og vanskelige strøk.

Det er den bakenforliggende mangeårige bitre konflikten som er hovedsaken i Midt-Østen. Det er en konflikt som går ut over enkeltmennesker. Der fins menneskelig og sosial sorg og nød. Der skapes og holdes vedlike bitterhet og hat mellom ulike folkegrupper. Gjentatte ganger i de siste 30 år har her vært åpen krig, og i disse spennede tider er det på ny fare for at voldsomme krigshandlinger kan bryte ut hvor som helst i dette ladede området.

Det er en likhet mellom dagen til et regjeringsmedlem og dagen til pressefolk. Det er ikke alltid lett eller endog

mulig å skille mellom arbeid og fritid, yrke og fest. Jeg er takknemlig over å ha blitt bedt til denne festmiddagen og trivs godt i dette glade lag, som er på sett og vis langt fra hverdagen og arbeidet. Men på den andre siden er jeg klar over at det er min tjenestlige funksjon som er av størst interesse for denne forsamlingen, og at min samtale med redaktørene ved dette bordet i kveld for så vidt er en del av mitt arbeid og min hverdag.

Redaktørene kan på sin side kanskje oppfatte denne tilstelningen på samme måte som en blanding av arbeid og fest.

Jeg hørte nylig om en skuespiller som opplevde en litt annen utgave av konflikten arbeid og fest. Det var i den senere tid gått noe nedover med ham. Engasjementene var ikke fullt så hyppige lenger, honorarene ikke fullt så

gode, og han måtte etter hvert velge noe billigere spisesteder.

Mens han en dag satt med kjøttkakemenyen ble hans overraskelse stor da han oppdaget at kelneren var en tidligere kollega av ham som det altså var gått enda noe dårligere med. Jaså, sier han til sin tidligere kollega og mønstrer ham: Du arbeider her du? Hvoretter kelneren svarte kvikt: Ja, jeg arbeider her, men jeg spiser ikke her.

Denne historien passer kanskje ikke helt godt for etter hva jeg nettopp har sagt, har jeg både arbeidet her og spist her. Jeg har spist godt, og takker Redaktørforeningen for hyggelig arrangement og godt måltid i glade omgivelser.